

Ma túy ở Quảng Bình

THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG HỆ LỤY ĐÁNG BÁO ĐỘNG

TRUNG NGHĨA

Dề tài “Nghiên cứu tình hình nghiện ma túy ở Quảng Bình - Thực trạng, nguyên nhân và những giải pháp phòng ngừa” được Công an tỉnh Quảng Bình chủ trì thực hiện, Sở Khoa học và Công nghệ Quảng Bình quản lý. Qua điều tra nghiên cứu, khảo sát tình hình từ năm 2001 đến hết năm 2008 cho thấy: Kể từ khi cơ quan chức năng phát hiện tội phạm và tệ nạn ma túy xuất hiện trên địa bàn đến nay, tệ nạn ma túy ở Quảng Bình không ngừng lây lan, phát triển khá nhanh, có năm theo cấp số nhân, có năm theo cấp số cộng. Nếu tính từ khi bắt đầu thống kê theo dõi người nghiện ma túy đến nay thì tình hình nghiện ma túy ở Quảng Bình tăng lên hơn 17,2 lần (năm 2001 mới chỉ có 17 người nghiện thì đến cuối năm 2008 đã có 310 người nghiện ma túy trên địa bàn). Cũng thời gian đó, trên phạm vi chung cả nước tổng số người nghiện chỉ tăng gần 1,52 lần (năm 2001 có 113.904 người nghiện, năm 2008 có 173.603 người nghiện ma túy). Điều này chứng tỏ sự gia tăng người nghiện ở Quảng Bình là hết sức nguy hiểm, đáng báo động, là nguy cơ tiềm ẩn sự phức tạp về tình hình tội phạm và tệ nạn xã hội.

Tệ nạn ma túy là hiểm họa lớn cho toàn xã

hội, gây tác hại cho sức khoẻ, làm suy thoái giống nòi, phẩm giá con người, phá hoại hạnh phúc gia đình, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến trật tự, an toàn xã hội và an ninh quốc gia.

Đối với xã hội:

Tình hình phức tạp về ma túy làm ảnh hưởng đến sự ổn định về an ninh trật tự trên địa bàn, đe dọa sự bình yên cuộc sống của mọi người xung quanh. Theo số liệu thống kê, trong số người nghiện ma túy, có 83,84% là người đã có tiền án, tiền sự (trên toàn quốc là 85,5%). Do đó, ma túy là tác nhân gây mất trật tự, an toàn xã hội, phá hoại hạnh phúc gia đình và là nguy cơ ảnh hưởng đến thuần phong mỹ tục, truyền thống, đạo lý của dân tộc. Tính từ khi trên địa bàn Quảng Bình có con nghiện đến nay đã có 228 người nghiện phạm tội, trong đó đã gây ra 93 vụ án về ma túy, 110 vụ án xâm phạm trật tự xã hội, trong đó có 2 vụ án vi phạm quy định về trật tự an toàn giao thông, nguyên nhân trực tiếp là do người điều khiển phương tiện nghiện ma túy; có 32 người tái nghiện (lần 1, 2) gây án về ma túy, gây ra tội phạm rất nghiêm trọng, đặc biệt nghiêm trọng ở trên địa bàn Quảng Bình. Tính từ năm 2001 đến 2008, riêng Trại tạm giam Công an tỉnh Quảng Bình tiếp nhận 178

người nghiện phạm tội, trong đó có 98 người nghiện phạm tội về ma túy, 85 người phạm các tội về hình sự; có 32 người nghiện bị nhiễm HIV.

Tiêm chích ma túy là một trong hai nguyên nhân chính làm lây nhiễm HIV/AIDS trên địa bàn. Qua theo dõi của cơ quan chức năng, năm 1994 trên địa bàn tỉnh Quảng Bình mới chỉ có 01 người nhiễm HIV thì đến năm 2008 đã có 773 người bị nhiễm HIV (đã có 35 bệnh nhân tử vong), trong số này chủ yếu tập trung ở người nghiện ma túy, ở độ tuổi dưới 30 và chiếm 93,6% là gái mại dâm và nam giới. Điển hình có trường hợp N.T.Q (sinh năm 1983) ở thị trấn Ba Đồn - huyện Quảng Trạch có 2 tiền án về hình sự, đã nghiện ma túy, hiện cả Q và vợ đã bị nhiễm HIV/AIDS giai đoạn cuối.

Do bị kích thích sau khi sử dụng chất ma túy nhiều người đã vi phạm quy định của pháp luật về an toàn giao thông, làm gia tăng tai nạn giao thông. Địa bàn Quảng Bình trung bình hàng năm trên 200 vụ tai nạn giao thông đường bộ, trên 150 người chết vì tai nạn giao thông, trong đó có nhiều vụ do người nghiện ma túy không làm chủ lý trí trong điều khiển phương tiện giao thông, chạy phóng nhanh, vượt ẩu, không làm chủ tốc độ nên đã gây ra nhiều vụ tai nạn thương tâm.

Để phục vụ công tác phòng ngừa, đấu tranh ngăn chặn tội phạm và tệ nạn ma túy, hàng năm Nhà nước và địa phương phải đầu tư một lượng khá lớn số kinh phí vào đây. Riêng trong năm 2003, kinh phí phân bổ cho phòng, chống ma túy trên toàn quốc là 95 tỷ đồng. Quảng Bình là tỉnh có ma túy xuất hiện muộn và mới phức tạp. Nhưng hàng năm đã đầu tư không ít kinh phí cho công tác này, trung bình trên dưới khoảng 1 tỷ đồng mỗi năm. Với số lượng người

nghiện ở Quảng Bình như hiện nay, mỗi ngày một người nghiện sử dụng ít nhất một lần, 1 gói nhỏ hêrôin trên “thị trường đen” đến thời điểm năm 2008 khoảng từ 200 đến 300 ngàn đồng thì trung bình mỗi ngày ở Quảng Bình các con nghiện tiêu tốn không dưới 100 triệu đồng.

Đối với gia đình:

Các gia đình có người nghiện ma túy đều do người nghiện chi tiêu phá phách mà làm cho kinh tế gia đình bị khánh kiệt, tài sản trong nhà “không cánh mà bay”, có gia đình dẫn đến khuynh gia bại sản.

Vì trong gia đình có người chồng, người cha nghiện ma túy nên ảnh hưởng đến tình cảm giữa vợ và chồng, cha với con bị rạn nứt, thậm chí hạnh phúc gia đình tan vỡ. Ví dụ như trường hợp Lê Trọng Trì (1977) ở xã Lương Ninh, huyện Quảng Ninh, vì nghiện ma túy nên dẫn đến phạm tội về ma túy, sau khi bị bắt đi tù thì vợ đơn phương đưa đơn lên toà án xin ly hôn, đứa con gái còn nhỏ dại phải chấp nhận ở với mẹ thì phải xa bố, dẫn đến mất mát tình cảm giữa bố và con. Trong gia đình có người nghiện ma túy thì ít nhiều sẽ tác động tiêu cực đến sự hình thành tâm lý, quá trình hình thành nhân cách của các thành viên, nhất là những người tuổi mới lớn, chưa trưởng thành, dẫn đến ảnh hưởng việc học tập, sinh hoạt của con, em trong gia đình.

Đối với bản thân người nghiện:

Ma túy làm cho sức khoẻ người nghiện ngày càng suy kiệt, như trường hợp Trần Khánh Linh (1988) trước đây chưa nghiện ma túy là một người khoẻ mạnh, đẹp trai, học khá ở một trường trung tâm thành phố Đồng Hới, sau khi nghiện ma túy sức khoẻ sa sút trầm trọng, kéo theo bệnh xã hội hoành hành, rất khó vực lại tình trạng sức khoẻ như ban đầu.

Nghiện ma túy khiến con nghiện vứt bỏ việc học, công việc đang làm,... khiến nhiều việc dở dang, như trường hợp Nguyễn Văn Hiếu (1991) học sinh Trường trung học bán công Đồng Hới vì nghiện ma túy mà phải bỏ học khi đang chuẩn bị kết thúc khoá học.

Cá nhân người nghiện sẽ mất uy tín trong gia đình và xã hội, vì vậy họ thường bị kỳ thị, bị mọi người xa lánh.

Phòng chống ma túy là trách nhiệm của cá nhân, gia đình, cơ quan, tổ chức và của toàn xã hội. Bao gồm lực lượng Công an nhân dân, các cơ quan bảo vệ pháp luật, là trách nhiệm của các cấp, các ngành, các lực lượng và các tổ chức xã hội. Cần xác định rõ ràng phạm vi, trách nhiệm của các ngành, các lực lượng vũ trang nhân dân, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, cơ quan, xí nghiệp, trường học, cá nhân và gia đình trong phòng chống ma túy nhằm giúp họ hiểu rõ phòng chống tệ nạn ma túy là cuộc đấu tranh cam go, quyết liệt. Từ đó giúp họ nâng cao ý thức giác ngộ về chính trị, nâng cao vai trò trách nhiệm của bản thân họ đối với cuộc đấu tranh này. Kết luận của đề tài đã đặt ra một số vấn đề cấp thiết và những giải pháp nhằm đẩy lùi tệ nạn nhức nhối của toàn xã hội:

Nâng cao nhận thức cho cán bộ, nhân dân; tăng cường công tác tuyên truyền trong các đối tượng được xác định là dễ lây nhiễm với ma túy hiểu biết tác hại của ma túy để họ chủ động và tích cực phòng ngừa, tự giác cai nghiện tại gia đình và cộng đồng theo hướng dẫn của cơ quan chức năng và chính quyền địa phương.

Cần phải gấp rút hoàn thành các điều kiện cần và đủ để nhanh chóng đưa các đối tượng nghiện ma túy vào Trung tâm lao động xã hội tỉnh, cách ly họ ra khỏi môi trường xã hội, tạo điều kiện để họ cai nghiện nhanh chóng tái hoà

nhập cộng đồng.

Các ngành chức năng như Công an, Hải Quan, Biên phòng... tăng cường phối hợp chặt chẽ trong quá trình phát hiện, đấu tranh ngăn chặn tội phạm vận chuyển, buôn bán tàng trữ trái phép các chất ma túy cả trong nội địa cũng như trên các tuyến biên giới.

Các ngành Kiểm sát, Toà án cần tổ chức xét xử công khai, lưu động những vụ vận chuyển, buôn bán, tàng trữ trái phép các chất ma túy tại các địa bàn cơ sở, góp phần tuyên truyền, răn đe, giáo dục mọi người chấp hành nghiêm pháp luật, không phạm tội vận chuyển, buôn bán, tàng trữ trái phép các chất ma túy.

Tội phạm tàng trữ, vận chuyển, mua bán trái phép hoặc chiếm đoạt chất ma túy chỉ được quy định trong một điều (Điều 194) Bộ Luật hình sự Việt Nam, nhưng thực tiễn đấu tranh cho thấy các hành vi này thường tách riêng độc lập với nhau, như đối tượng vừa tàng trữ, vừa mua bán; vừa vận chuyển vừa tàng trữ chất ma túy. Đề nghị Nhà nước cần xem xét tách các tội này thành tội riêng, tạo thuận lợi cho quá trình điều tra, truy tố và xét xử đảm bảo khách quan, đúng pháp luật, đúng người, đúng tội.

Những năm qua, tình hình nghiện ma túy trên địa bàn tỉnh Quảng Bình diễn biến ngày càng phức tạp, các lực lượng chức năng đã tích cực phòng, chống và đã đạt được một số kết quả nhất định nhưng vẫn còn những mặt hạn chế. Qua phân tích tình hình cho thấy tệ nạn ma túy trên địa bàn Quảng Bình đang có xu hướng gia tăng mạnh, điều đặc biệt nguy hiểm là các đối tượng tệ nạn ma túy tập trung vào lứa tuổi thanh thiếu niên, thế hệ tương lai của đất nước. Vì vậy, nghiên cứu tình hình nghiện ma túy ở Quảng Bình để có giải pháp ngăn chặn hữu hiệu là một vấn đề đòi hỏi cấp bách.

T.N